

Sygn. akt III Ca 406/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

Sędziowie Sądu Okręgowego: Tomasz Pawlik

Artur Żymelka

Protokolant Monika Piasecka

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2020 r. na rozprawie sprawy

z wniosku G. S.

z udziałem A. K.

o dział spadku po Ł. K.

na skutek apelacji uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w T. G.

z dnia 29 października 2018 r., sygn. akt I Ns 2302/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w T. G. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Artur Żymelka SSO Leszek Dąbek SSO Tomasz Pawlik

Sygn. akt III Ca 406/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gliwicach w postanowieniu wstępnym z dnia 29 10 2018 r. ustalił, że skład spadku po zmarłym Ł. K. wchodzi prawa własności

oraz udział w 1/3 we współwłasności wskazanych w sentencji nieruchomości.

W ustalonym stanie faktycznym przywołał regulacje art. 101 § 1 k.c. i art. 105 k.c. Następnie dokonała oceny poczynionych ustaleń faktycznych i w konkluzji uznał, że wnioskodawczyni w toku postępowania wykazała, że uczestniczka postępowania chwili dokonania umownego działu spadku wiedziała o odwołaniu jej przez wnioskodawczynię pełnomocnictwa, bądź co najmniej mogła się o tym z łatwością dowiedzieć. Stwierdził, że w tej sytuacji zobligowany był wydać zaskarżone postanowienie wstępne przy zastosowaniu regulacji art. 684 k.p.c. i art. 618 § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 688 k.p.c.

przy uwzględnieniu, że wnioskodawczynie i uczestniczka postępowania zgodnie oświadczyły, że w skład masy spadkowej wchodzi wskazane w sentencji przedmioty majątkowe.

Orzeczenie **zaskarżyła uczestniczka postępowania A. K.**, która wniosła o jego uchylenie i oddalenie wniosku o dział spadku, ewentualnie jego uchylenie oraz przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Ponadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz od wnioskodawczynie zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Zarzuciła, że przy ferowaniu zaskarżonego postanowienia naruszono prawo procesowe i material, regulacje: art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., art. 684 k.p.c. art. 6 k.c., art. 88 k.c., art. 105 k.c. i art. 1037 § 1 i 2 k.c. w sposób podany w apelacji.

w apelacji

Wnioskodawczynie **G. S.** wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie na jej rzecz od uczestniczki postępowania na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował wniosek, lecz wadliwie rozpoznał sprawę.

Stosownie do przywołanej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia regulacji art. 684 k.p.c. w spraw o dział spadku sąd rozpoznający sprawę zobligowany jest działać z urzędu w celu prawidłowego ustalenia składu i wartości spadku, co w realiach niniejszej sprawy oznaczało, że powinien z urzędu podjąć czynności w celu jednoznacznego ustalenia czy uczestniczka postępowania w chwili dokonania w dniu 7 05 2015r. w kancelarii notarialnej w T. umownego działu spadku

po Ł. K. wiedziała lub z łatwością mogła się dowiedzieć o odwołaniu udzielonego jej w dniu 28 04 2015r. przez wnioskodawczynie pełnomocnictwa (art. 105 k.c.).

Rozpoznając sprawę a następnie czyniąc ustalenia faktyczne i dokonując ich oceny między innymi trafnie także przyjął, że mogło do tego dojść także poprzez wysłanie uczestniczce postępowania przez skarżącą wiadomości SMS.

Z części ustalającej uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika jednak,

że czyniąc w tym zakresie ustalenia oparł się on wyłącznie na informacjach zawartych w „potwierdzeniu nadania i odbioru – k. 37-38; piśmie z dnia 29 kwietnia 2015r. – k. 36 akt, które nie mogą stanowić podstawy do poczynienia w tej kwestii ustaleń faktycznych, gdyż w piśmie tym brak jest jakiegokolwiek informacji o przesłaniu przez wnioskodawczynie uczestniczce postępowania wiadomości SMS i zgodnie z potwierdzeniami odbioru przesyłki zostało ono odebrane przez uczestniczkę postępowania w dni 13 05 2015r. tj. już po dokonaniu umownego działu spadku.

Dla poczynieni w tej kwestii ustaleń nie jest również wystarczające zastosowanie przez Sąd Rejonowy w motywach orzeczenia wskazanego w nim domniemania faktycznego (art. 213 k.p.c.), gdyż z uzasadnienia postanowienia nie wynika na jakich

faktach zostało ono oparte i w oparciu o jakie źródła dowodowe zostały one poczynione.

Nie może być również ich podstawą – sam w sobie - przywołany w uzasadnieniu „zrzut z ekranu telefonu obejmujący wiadomość SMS” (K. 106 akt).

Jego autentyczność i treść nie została bowiem w żaden sposób uwierzytelniona (np. przez pełnomocnika wnioskodawczyni) przez co w obecnym stanie sprawy jego moc dowodowa jest znikoma.

Zgodnie z przywołaną powyżej regulacją art. 684 k.p.c. zaofiarowanie

przez wnioskodawczynię dowodu z niego obligowało Sąd pierwszej instancji do podjęcia z urzędu czynności w celu uzupełnienia w tym zakresie postępowania dowodowego, przez zobowiązanie pełnomocnika wnioskodawczyni do dokonania jego prawidłowego uwierzytelnienia lub przedłożenia go z prawidłowym uwierzytelnieniem oraz przeprowadzenia dowodu z oględzin telefonu wnioskodawczyni w celu zweryfikowania z zawartością oraz o ile to jest możliwe ustalenie momentu wyłączenia wiadomości SMS uczestniczce postępowania i chwili w której wpłynęła ona na jej telefon i jej odebrania (zaznajomienia się z nią), a także przeprowadzenia analogicznego dowodu z oględzin telefonu uczestniczki postępowania”.

Czynności te nie zostały przeprowadzone, co z uwagi na kardynalne ich znaczenie dla rozpoznania sprawy, jest równoznaczne z nierozpoznaniem w tym zakresie istoty sprawy, co już tylko z tego powodu czyniło koniecznym uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji w oparciu o regulację

art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Niezależnie od tego w postępowaniu odwoławczym wpłynęło oświadczenie świadka S. K. (ówczesnego partnera życiowego uczestniczki postępowania), w którym całkowicie zmienił on przedstawioną przez niego w zeznaniach wersję przebiegu przedmiotowych zdarzeń.

Czyni to koniecznym przeprowadzenia z urzędu dowodu z uzupełniających jego zeznań i o ile podtrzyma on tę wersję także, co najmniej z dowodu z uzupełniającego przesłuchania uczestniczki postępowania oraz potencjalnie z dowodów z uzupełniających zeznań pozostałych osób zeznających w sprawie (tj. potencjalnie powtórzenia dowodów z przeważającej części materiału dowodowego), a to dodatkowo przemawiało za koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

R. z podanych względów apelacja jest uzasadniona i dlatego orzeczono jak w sentencji w oparciu o regulację art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13

§ 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i przeprowadzi postępowanie dowodowe we wskazanych kierunkach.

Orzekając zadba o to, żeby poczynione ustalenia faktyczne miały odniesienie

w odpowiednich źródłach dowodowych, dokonana ich wnikliwej oceny, a konstruując ewentualne domniemania faktyczne wskaże na jakich konkretnych faktach zostały one oparte.

SSO Artur Żymełka SSO Leszek Dąbek SSO Tomasz Pawlik